

TÍTULO SUPERIOR EN CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN DE BENS CULTURAIS
Escola Superior de Conservación e Restauración de BBCC de Galicia
Teoría e práctica das técnicas dos bens arqueolóxicos III
Departamento: Tecnoloxía e procedementos dos bens culturais

Obrigatoria da especialidade	Curso: 4º arqueoloxía	1º Cuadrimestre	3 ECTS
-------------------------------------	------------------------------	------------------------	---------------

Teórico-práctica
Profesor: Jose A. Quinteiro
quinteiroalonso@edu.xunta.gal
Horario: 3 horas semanais
DESCRIPCIÓN DA MATERIA

Teoría e práctica dos diferentes procedementos e técnicas dos bens arqueolóxicos, para a súa aplicación na conservación e restauración: metodoloxía e materiais. Identificación das técnicas. Coñecemento e execución dos distintos procesos de elaboración do ben cultural. Métodos de copia e reprodución.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance con responsabilidade cara ao patrimonio cultural e medioambiental.
T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social da importancia do patrimonio cultural, a súa incidencia nos diferentes ámbitos e a súa capacidade de xerar valores significativos.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN

X1	Contextualizar o ben cultural, entendendo o seu significado como testemuña documental para o seu respecto e transmisión.
X2	Coñecer e identificar a composición material do ben cultural e os procedementos e técnicas empregados na súa elaboración.
X3	Recoñecer e identificar as alteracións do ben cultural e as causas de seu deterioro para avaliar o estado de conservación.
X8	Desenvolver habilidades, destrezas e sensibilidades para aplicar e realizar os tratamentos de conservación e restauración.
X11	Acadar a capacidade de colaborar e traballar en equipo con outros profesionais, establecendo os mecanismos axeitados de comprensión e diálogo interdisciplinario.
X15	Coñecer os riscos laborais e as medidas e normas de seguridade e saúde e a súa aplicación para o restaurador, os bens culturais e o medio.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE DE ARQUEOLOXÍA

EA5	Establecer un diálogo interdisciplinario con outros profesionais relacionados co ámbito do patrimonio cultural, especialmente no concernente ao arqueolóxico.
EA7	Investigar o patrimonio cultural arqueolóxico, tanto no referido á evolución, constitución e causas de deterioro dos devanditos bens culturais, como no referido á metodoloxía de traballo da conservación e restauración de obras arqueolóxicas.
EA10	Utilizar os recursos que as novas tecnoloxías facilitan para o desenvolvemento do exercicio profesional.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA MATERIA

Coñecer os distintos materiais de empregados para a fabricación de cerámica e vidro e normativa básica como a correcta forma de aplicación, compatibilidades e diferentes usos (segundo a técnica empregada), características dos mesmos e posibilidades plásticas.

Adquirir a capacidade, como consecuencia do coñecemento dos materiais constitutivos dos bens arqueolóxicos en cerámica e vidro e as súas compatibilidades, de comprender mellor as causas que provocan a degradación das obras (aplicación pouco correcta dos materiais, técnica defectuosa, factores ambientais, etc.) e evitalas.

Coñecer as técnicas tradicionais en cerámica e vidro.

Adquirir a capacidade do coñecemento práctico de diferentes técnicas bidimensionais en cerámica e vidro.

Comprender e aplicar os diferentes procedementos e técnicas construtivas en produción de cerámica e vidro.

Comprender e aplicar a potencialidade de cada técnica.

Comprender e aplicar as normas de seguridade, hixiene, saúde e medio ambiente da actividade dun obradoiro.

UNIDADES DIDÁCTICAS

Unidade	Actividades	% da materia
U.D. 1, As pastas cerámicas e recubrimentos cerámicos.	Preparación do obradoiro	3%
U.D. 2. Os tornos. Diferentes usos.	Prácticas	5%
U.D. 3. As terraxas en cerámica	Preparacións	11%
U.D.4. Moldes cerámicos	Preparación	11%
U.D. 5. O forno e a cocción.	Prácticas	17%
U.D. 6. Técnicas de reprodución total e parcial por medio de moldes elásticos.	Fabricación e práctica	23%
U.D. 7. O vidro tipos e características.	Preparación	4%
U.D. 8. Fabricación de moldes para produción vítrea.	Preparación	4%
U.D. 9. Reprodución e reintegración volumétrica total e parcial de vidro.	Prácticas	17%

U.D. 10. Pulimentos específicos.	Prácticas	5%
----------------------------------	-----------	----

PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Metodoloxías	Horas aula	Horas fóra	Total
Actividades introductorias	1		1
Sesión maxistral	5		5
Resolución de problemas ou exercicios	7	12	19
Prácticas	41		41
Traballo autónomo		9	9
Total	54	21	75

METODOLOXÍA DOCENTE	
Metodoloxía	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a presentar a materia e tomar contacto co alumnado
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas ou exercicios.	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a propostas concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais. Desenvólvense en espazos especiais con dotación especializada (aula de debuxo).

SISTEMAS DE AVALIACIÓN		
Método	Criterios	% avaliación
Traballos e resolución de problemas e exercicios.	<ul style="list-style-type: none"> Puntualidade na entrega. Asimilación e aplicación dos coñecementos adquiridos. Calidade: rigor técnico; grao de aplicación de conceptos teórico. Responsabilidade no traballo. 	80%
Observación sistemática a través do seguimento do traballo na aula-taller	<ul style="list-style-type: none"> Participación Interese Capacidade de organización 	20%

Total	100 %
<p style="text-align: center;">OUTROS COMENTARIOS A AVALIACIÓN E MEDIDAS DE RECUPERACIÓN</p> <p>Será imprescindible a execución de todos os traballos propostos nas diferentes unidades didácticas así como a entrega dos mesmos nas datas establecidas.</p> <p>O alumnado coa titulación de diplomatura deberá demostrar o dominio das técnicas e procedementos, mediante un sistema pactado entre o docente e o alumno, a partir dunha entrevista personalizada. Valórase que as materias citadas son bastante semellantes ás que xa cursaron no seu momento.</p> <p>Informarase o longo de todo o curso ó alumnado sobre a avaliación de cada un dos traballos propostos na aula. Ó rematar o curso, na convocatoria ordinaria, realizarase unha nova entrega de traballos que servirá de recuperación dos traballos non superados.</p> <p>Todos os alumnos teñen o dereito a ser avaliados mediante unha proba final extraordinaria.</p> <p style="text-align: center;">ADAPTACIÓNS CONTEMPLADAS ANTE UNHA ENSINANZA TELEMÁTICA</p> <p>Aula virtual-moodle (exactamente igual que para a ensinanza presencial) para compartir apuntamentos e contidos varios co alumnado, así como para programar e entregar as tarefas. Posible uso de foros e pequenas tarefas de seguimento tipo test ou de resposta curta, no caso dun confinamento prolongado ou corentena de todo o grupo.</p> <p>Webex para vídeo-clases e vídeo titorías: clases online, posta en común do traballo feito, titorías, etc.</p> <p>Correo electrónico e mensaxería de moodle: notificacións e comunicación en xeral.</p> <p>De darse o caso, realización da proba escrita a través de moodle ou google drive (neste caso todos conectados de forma simultánea).</p> <p>Non se contempla a modificación dos criterios de avaliación.</p> <p>En caso de confinamento e posibilidade de previsión, entrega de material para realización de prácticas na casa.</p>	
ATENCIÓN PERSONALIZADA	
Ofrecerase atención personalizada ao alumnado durante todo o curso.	
BIBLIOGRAFÍA RECOMENDADA	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Manual para el artista. Medios y técnicas.</i> Margaret Krung. BLUME. 2008, p.256. • <i>El manual del artista.</i> Ray Smith. BLUME. 1991, p. 352. • <i>Los materiais del arte.</i> Ralf Mayer. • <i>Conceptos fundamentais del lenguaje escultórico.</i> VVAA. AKAL. Bellas Artes. • <i>El libro del arte.</i> Cennino Cennini. Akal. 2006. p. 264. • <i>El recetario industrial.</i> VVAA. Espasa Calpe. • <i>Las técnicas artísticas.</i> Corrado Maltese. Manual arte. Cátedra. 	

- *Procedimientos y materiales en la obra escultórica.* VVAA. Akal Bellas Artes. 2009. p.207.
 - *Técnicas y materiales del arte.* Antonella Fuga. Electa. 2004. p. 384.
 - *Técnicas escultóricas.* Claire Waite Brown. Evergreen. 2007. p. 192.
- Enciclopedia de las técnicas escultóricas.* John Plowman. Acanto. 2008. p. 176.